

Teie 10.09.2014 nr

Meie 10.12.2014 nr 7-5/141105/1405077

Seisukoht Eesti keele õpe lasteaias

Pöördusite minu poole seoses probleemidega Paldiski lasteaias Sipsik. Esiteks ei korraldatavat lasteaias eesti keele õpet kooskõlas õigusaktidega.

Mis puudutab eesti keele õpet lasteaias Sipsik, siis analüüsinud Teie avaldust, asjas kogutud materjale ning asjakohaseid õigusakte, jõudsin järeldusele, et lasteaed Sipsik rikkus seaduslikkuse põhimõtet, kuna ei korraldanud lasteaias eesti keele õpet kooskõlas õigusaktidega.

Kuna Harju maavanem tegi lasteaiale haldusjärelevalve menetluse käigus ettekirjutuse tagada eesti keele õpetamine vastavalt koolieelse lasteasutuse seaduse § 8 lõikele 4, ei pea ma otstarbekaks teha lasteaiale omapoolset ettepanekut rikkumise kõrvaldamiseks.

Järgnevalt selgitan Teile, kuidas ma eeltoodud seisukohale jõudsin. Selleks kirjeldan esmalt menetluse asjaolusid ja käiku (I) ning seejärel selgitan lähemalt oma seisukohta, millele menetluse tulemusena jõudsin (II).

I Asjaolud ja menetluse käik

1. Selgitasite oma avalduses, et lasteaias Sipsik ei õpetata lastele eesti keelt, ehkki õigusaktid seda nõuavad. Teie hinnangul rikutakse sellega Teie lapse põhiõigust haridusele.

Pöördusin selgituste saamiseks Paldiski Linnavalitsuse poole teabe nõudmisega. Muu hulgas selgitas linnavalitsus mulle järgmist.

3. Linnavalitsus möönis oma vastuses minu teabe nõudmisele, et perioodil 2010-2013 korraldasid lasteaias Sipsik eesti keele õpet vastava kvalifikatsioonita inimesed. Märtsis 2014 asus lasteaias eesti keele õpetajana tööle Paldiski Ühisgümnaasiumi õpetaja. Õpetaja töötas lasteaias kuni 2014. a juuni lõpuni.

Linn selgitas, et enne uue õppeaasta (2014/2015) algust avaldas lasteaia direktor kuulutused uue eesti keele õpetaja leidmiseks Õpetajate Lehes, Paldiski Linnalehes, ajalehes Harju Elu, Paldiski linna veebilehel, Tallinna Tööbörsil, haridusameti kodulehel. Harju maavanem viis 15-24. septembrini 2014 lasteaias läbi haldusjärelevalve ning inspektor tegi lasteaiale ettepaneku

korraldada konkurss eesti keele õpetaja ametikohale. Linnavalitsus olevat inspektorile selgitanud, et konkurss on välja kuulutatud ning lasteaed on asunud valima välja pädevat õpetajat (info seisuga 10.10.2014).

II Õiguskantsleri seisukoht

Eesti keele õpetamine lasteaias

- 7. Asjas on põhiküsimus, kas Paldiski lasteaias Sipsik oli lapsele tagatud eesti keele õpe.
- 8. Eesti Vabariigi põhiseaduse § 37 lg 1 järgi on igaühel õigus haridusele. See õigus hõlmab endas ka õigust alusharidusele. Hariduse täpsema sisu peab põhiseaduse järgi kehtestama seadusandja.
- 9. <u>Koolieelse lasteasutuse seaduse</u> (edaspidi KELS) § 8 lg 4 järgi tagatakse eesti keele õpe koolieelse lasteasutuse riikliku õppekava alusel, kui õppe- ja kasvatustegevus lasteasutuses või selle rühmas ei toimu eesti keeles.

Paldiski lasteaias Sipsik toimub õppe- ja kasvatustegevus vene keeles. Seega peab vastavalt KELS § 8 lg-le 4 selles lasteaias olema tagatud eesti keele õpe.

10. Linnavalitsus möönis, et eesti keele õpe ei olnud pikka aega, sh käesoleva õppeaasta alguses, korraldatud vastavalt nõuetele. Samale järeldusele jõudis ka Harju maavanem haldusjärelevalve menetluses, mis muu hulgas hõlmas järelevalvet eesti keele õppe läbiviimise osas. Maavanem tegi lasteaiale ettekirjutuse tagada eesti keele õpetamine vastavalt koolieelse lasteasutuse seaduse § 8 lõikele 4 ning andis ettekirjutuse täitmiseks tähtaja 31.01.2015. Selgitan, et kui lasteasutuse pidaja ei täida ettekirjutust hoiatuses märgitud tähtaja jooksul, võib järelevalveorgan KELS § 31 lg 6 järgi rakendada sunniraha (ülemmäär on 640 eurot) asendustäitmise ja sunniraha seaduses sätestatud korras. Märgin siiski, et mulle teadaolevalt on nüüdseks lasteaias eesti keele õpetaine korraldatud ning õpetaja vastab kvalifikatsiooninõuetele.

Järelevalve tulemustega (õiend) on Teil võimalus tutvuda Harju Maavalistuse kodulehe kaudu.

11. Kokkuvõttes leian, et lasteaed rikkus KELS § 8 lg 4 nõuet, kui ei taganud lasteaia Sipsik lastele eesti keele õpet riikliku õppekavaga kooskõlas. Kuivõrd selle puuduse kõrvaldamiseks on haldusjärelevalve korras teinud ettekirjutuse Harju maavanem ning õpe on nüüdseks ka korraldatud, ei pea ma vajalikuks teha lasteaiale omapoolset ettepanekut see puudus kõrvaldada.

Käesoleva kirjaga ma lõpetan Teie avalduse menetlemise. Tänan Teid pöördumise eest. Loodan, et minu selgitustest on Teile abi.

Vastavalt õiguskantsleri seaduse § 35¹ lg 3 teeb õiguskantsler oma seisukoha teatavaks ka menetluses osalenud järelevalvealusele asutusele. Seetõttu saadan koopia käesolevast kirjast Paldiski Linnavalitsusele.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Nele Parrest õiguskantsleri asetäitja-nõunik õiguskantsleri volitusel

Koopia: Paldiski Linnavalitsus

Aigi Kivioja 6938428; Aigi.Kivioja@oiguskantsler.ee